

LR Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijai
LR Vyriausybei
LR Vidaus reikalų ministerijai
Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos
Jaunimo reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Lietuvos savivaldybių asociacijai
Lietuvos pramonininkų konfederacijai
Lietuvos verslo darbdavių konfederacijai

REZOLIUCIJA

DĖL VIEŠOJO SAUGUMO UŽTIKRINIMO

LIJOT Asamblėja Nr.25 , 2009 m. gegužės 8–10 d.

Druskininkai

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), didžiausia nevyriausybinė jaunimo organizacija Lietuvoje, vienijanti 62 nacionalines jaunimo organizacijas ir regionines jaunimo organizacijų sąjungas, išvelgia grėsmingas saugumo mažėjimo šalyje tendencijas. Remiantis Statistikos departamento prie LR Vyriausybės duomenimis, 2008 m. buvo užregistruota 78 060 nusikalstamų veikų, t.y. 100 000 Lietuvos gyventojų teko 2 324 nusikalstamos veikos. Esant sudėtingai ekonominei situacijai ir didėjant nedarbo lygiui šie duomenys nemažėja, o atsakingų institucijų pateikiama informacija leidžia manyti, kad nusikalstamumas tik didės.

LiJOT mano, kad pavienių valdžios ir švietimo įstaigų, privataus sektoriaus, nevyriausybinų organizacijų ir kitų institucijų veiksmų kuriant saugią aplinką, neužtenka. Jaunimo organizacijų nuomone, tiek viešasis, tiek privatusis sektorius turi veikti išvien, norėdami adekvačiai reaguoti į Lietuvoje susidariusią situaciją ir spręsti ją konstruktyviai bendradarbiaudami, taip įvairiomis priemonėmis didindami saugumo jausmą.

LiJOT ragina visas LR valdžios institucijas:

- *Skirti pakankamą finansavimą saugumui užtikrinti.* Pastaruoju metu Lietuvoje vis garsiau kalbama apie finansavimo mažinimą viešojo saugumo tarnybų sektoriuje. Valstybėje, susiklosčius sudėtingai ekonominei situacijai, lėšos šiems sektoriams negali būti mažinamos iš viso, nes, manome, taupymas visuomenės saugumo sąskaita yra nesuprantamas, nepriimtinas ir pavojingas visoms jos grupėms.
- *Efektyvinti esamų ir skatinti bei plėsti naujų prevencinių programų atsiradimo skaičių.* Specialiųjų pataisos namų kūrimas nėra išeitis iš susidariusios kriminogeninės situacijos. Siūlome atkreipti dėmesį, jog prevencinės priemonės kainuoja mažiau nei piliečių gydymas ar laikymas specializuotose įstaigose, todėl svarbu efektyvinti jau esamas ir kurti naujas nusikalstamumo prevencijos programas, skirti didesnę dėmesį probleminiam jaunimui. Ikimokyklinėse įstaigose diegti smurto mažinimo programas, atkreipiant dėmesį į jų nuoseklumą ir ilgalaikiškumą.
- Atkreipti aukštųjų ir vidurinių mokyklų administracijų dėmesį į nusikalstamumo augimą bei imtis atitinkamų veiksmų tokiai situacijai spręsti, skatinant bendradarbiavimą su teisės saugos institucijomis, kuriant saugumo užtikrinimo sistemas ir jas diegiant visoje Lietuvoje.

LiJOT ragina privačių įmonių sektorį:

- Ieškoti naujų resursų pilietinėms ir socialiai atsakingoms nusikalstamumo mažinimo ir saugumo užtikrinimo akcijoms bei projektams organizuoti.
- Atsakingai viešinti savo produkciją: didelę įtaką visuomenei daro įmonių produkcijos pristatomoji reklama, kuri skatina žalingų įpročių, smurto ir patyčių atsiradimą, kuriais sekdami jauni žmonės yra linkę nusikalsti.

- Apsaugos įmonės raginamos užtikrinti tinkamas saugumo paslaugas ir, bendradarbiaujant su viešojo saugumo tarnybomis, užtikrinti viešojo ir privataus saugumo interesus.
- Žiniasklaidos atstovai raginami daugiau dėmesio skirti socialinėms temoms, kurios skatintų deramą elgesį, taip pat rodyti teigiamus pavyzdžius kaip siektinas vertybes.

LiJOT ragina nevyriausybinės organizacijas:

- *Įtraukti kuo daugiau piliečių į organizacijos veiklą.* Organizuota ir prasminga visuomeninė veikla, įtraukianti kuo daugiau žmonių pagal organizacijos propaguojamas vertybes ir tikslus, užtikrina tinkamą piliečių saviugdą procesą, kuris, pasireiškia ir kaip saugumą užtikrinanti prevencinė priemonė.
- *Organizuoti daugiau prevencinių programų:* kviečiame nevyriausybinės organizacijas rengti įvairias programas, renginius ar projektus, kurie šviestų visuomenę saugumo, nusikalstamumo prevencijos srityje. Panašių programų rengimas ir jaunimo įtraukimas į jas būtų efektyvus būdas tinkamam laisvalaikio užimtumui skatinti.

LiJOT ragina visuomenę:

- *Nedalyvauti nusikalstamoje veikloje:* nusikalstamumas – rimta socialinė problema, kuri vis didėja, o padaromų teisės pažeidimų pobūdis vis sunkėja. Kartu su prevencinių programų mokyklose vykdymu didinti nepilnamečių atsakomybę už nusikalstamas veikas ir taip panaikinti tvyrančią jų nebaudžiamumo atmosferą.
- *Pasitikėti saugumo tarnybų pareigūnų profesionalumu* bei, esant reikalui, laiku ir tinkamai juos informuoti.
- *Būti pilietiškai aktyviais visuomenės nariais,* jausti atsakomybę už aplinkui gyvenančius žmones bei nelikti abejingais pastebėjus vykdomą nusikaltimą ar nusižengimą įstatymui.
- *Asmeniniu pavyzdžiu rodyti tikrąsias žmogiškąsias vertybes aplinkiniams.* Tai ypač susiję su pramogų pasaulio atstovais, nes daugelis žmonių, o ypač jaunimas, sektiniais pavyzdžiais ir autoritetais laiko žymius visuomenės veikėjus. Raginame pramogų pasaulio atstovus būti teigiamais

pavyzdžiais, įkvepiančiais jaunąją kartą prasmingiems ateities darbams. Itin svarbu pabrėžti, kad būtent jauname amžiuje formuojasi žmogaus psichologija ir pasirenkami sektini autoritetai.

- *Aktyviai dalyvauti prevencinėse, socialinę saugumą skatinančiose akcijose.*

Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos

Prezidentas

Šarūnas Frolenko